

Yttrande över remiss från Näringsdepartementet angående EU-kommissionens förslag COM (2018) 390, (N2018-03829-RTS)

Sammanfattning

SLU anser att fondens upplägg där medlemsländerna kan göra egna prioriteringar utifrån nationella behov är bra och främjar en ökad nyttjandegrad av fonden. Detta öppnar upp för finansiering av datainsamlingen kan göras fullt ut. Vidare öppnar den upp för att öka datainsamlingen för kustnära områden och i sötvatten, vilket ökar möjligheten att etablera förvaltningsmål för de senare bestånden.

De fyra prioriteringarna bedöms som väl valda och att de tillsammans utgör en helhet.

Upplägget med analys av varje havsområde och på det de följande nationella programmen kan dock kräva en del harmonisering mellan medlemsländerna. Uppföljningen av uppsatta mål med indikatorer kan leda till att man arbetar mot indikatorerna snarare än målen.

Jätteviktigt att programcykeln är anpassad så att utbetalningar kan ske innan arbetet behöver genomföras (särskilt med avseende på datainsamlingen som måste ske vid vissa tidpunkter).

Generella synpunkter

Positivt med ökad frihet att använda fondens pengar, men det bör ändå finnas gränser för hur fritt dessa skall kunna användas. Hit hör pengar till kontroll som snarare behöver mer pengar än nu för att kunna genomföra den gemensamma fiskeripolitiken. Detta för att främja hållbart fiske och bevarande av marina biologiska resurser.

SLU anser att de nationella programmen bör få fokusera på strategiska prioriteringar som varje medlemsstat själv valt. En sådan struktur kommer att optimera programgenomförandet så att det inriktas på att uppnå policymålen,

SLU anser att man inte ska kunna ge pengar till stillaliggande av fiskefartyg eftersom det gör att överkapacitet behålls i systemet. SLU håller med om att åtgärder som är kapacitetsdrivande för fisket bör utgå ur fonden och att åtgärder som har karaktär av kompensation bör minskas.

Generella synpunkter i relation till art 20

Fonden bör fortsatt hantera stöd till datainsamling och fiskerikontroll. Reglerna för hantering av dessa stödformer måste i så fall förenklas avsevärt. Fördelade medel för dessa åtgärder kan vara viktiga för det finansiella programgenomförandet i stort, men den administrativa bördan för dessa åtgärder måste minska. Eftersom de ekonomiska ramarna från början var fastställda blev arbetet inför fastställandet av varje enskild myndighets budget en bättre och mer överskådlig och transparent process.

Tidigare prioriterade KOM i princip samma områden för alla länder trots att svagheter i kontrollsystemen såg olika ut. Länderna har således bättre förutsättningar att få en bra effekt av stödet nu. Vissa kanske behöver ha medel till spårbarhet, andra till JDP:er eller action plans.

I förhandlingarna inför den nuvarande programperioden blev resultatet av en ny fördelningsnyckel att Sveriges nationella medfinansiering i programmet ökade avsevärt. Inför nästa programperiod är det viktigt att Sverige fortsatt driver frågan om en rimlig kostnad för genomförandet och möjligheter till stöd via fonden för att klara sitt beting enligt EU-MAP samtidigt att som man införlivar de krav man har på sig i GFP:n.

Specifika synpunkter

SLU anser att art 13 är bra men bör kunna analysera om fler insatser skall vara stödberättigade.

SLU anser att art 16 till stor del går emot art 13 och bör omformuleras.

Art 17 är, även om den skärpts något, inte optimal eftersom den är kopplad till nationella lagar som kan kringgå dess avsikt. Här är SE ett bra exempel.

Artikel 20

1. *EHFF får stödja insamling, förvaltning och användning av data enligt föreskrifterna i artiklarna 25.1, 25.2 och 27 i förordning (EU) nr 1380/2013 och såsom ytterligare specificeras i förordning (EU)*

2017/1004, på grundval av de nationella arbetsplaner som avses i artikel 6 i förordning (EU) 2017/1004.

SLU har inga problem med nuvarande formulering, men ordalydelsen är mycket olik förra förordningen där det var mycket tydligare vad som skulle samlas in. SLU ser dock vissa fördelar med att denna skrivelse är mer öppen då den kan tillåta att ny information kan samlas in för att stödja den gemensamma fiskeripolitiken. SLU anser dock att ordalydelsen ”EHFF får stödja...” kunde formuleras ”EHFF ska stödja...” eftersom minst 15% skall gå till datainsamling (se nedan). SLU ställer sig också frågande till ”får” - vad innebär detta i praktiken, tänker sig KOM eventuella andra finansieringsvägar?

- 2. Genom undantag från artikel 2 får det stöd som avses i punkt 1 även beviljas för insatser som genomförs utanför unionens territorium.*

SLU har inga problem med att möjligheten att använda pengar för datainsamling även innefattar EU:s randområden så länge det inte påverkar de nationella kontroll- och datainsamlingsprogrammen. För område kontroll och tillsyn samt datainsamling föreslås att minst 15 % av de EU-medel som allokeras till respektive MS ska avsättas för kontroll och tillsyn samt datainsamling. SLU ser det som viktigt att det inte är ett tak utan en minsta nivå. SLU noterar också att stödberättigande ökat från 80%-85% vilket är positivt.

- 3. Kommissionen får anta genomförandeakter med avseende på att fastställa regler om förfaranden, format och tidtabeller för inlämning och godkännande av regionala arbetsplaner enligt punkt 1. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 53.2.*

SLU har inga kommentarer

- 4. Kommissionen ska senast den 31 december året före det år då arbetsplanen ska börja tillämpas anta genomförandeakter med avseende på att godkänna eller ändra de arbetsplaner som avses i punkt 1.*

Det som är nytt jämfört med nuvarande förordning är 20.4, att de årliga handlingsplanerna ska godkännas av KOM. SLU ställer sig frågande till varför detta skall hanteras av en fondförordning.

SLU anser att man så fort som möjligt genomför en SWOT-analys där man undersöker hur de olika stödområden påverkas av denna nya förordning.

Beslut om detta yttrande har på uppdrag av rektor fattats av universitetsdirektör Martin Melkersson efter föredragning av chef för ledningskansliet Miika Wallin. Innehållet har utarbetats av professor Noël Holmgren och forskare Joakim Hjelm vid institutionen för akvatiska resurser.

Universitetsdirektör Martin Melkersson

Chef ledningskansliet Miika Wallin